

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Oběti Trestných Činů](#) > [Práva Obětí Trestných Činů – Podle Zemí](#) > 4 -
Náhrada škody

4 - Náhrada škody

Jaký je postup pro vymáhání náhrady škody od pachatele? (např. oddělené soudní řízení, občanskoprávní žaloba, spojené občanskoprávní a trestní řízení – tzv. adhezní řízení)

Jako soukromý žalobce můžete uplatnit nárok na náhradu škody cestou občanskoprávní žaloby ve stejném trestním řízení (tzv. adhezní řízení) nebo odložit tuto žalobu na dobu po ukončení trestního řízení. V případě oddělení obou žalob musíte s občanskoprávní žalobou vyčkat na ukončení trestního řízení.

V řízení můžete také vystupovat jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky, který však v řízení nemá aktivní procesní legitimaci. Nevystupujete-li v řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky na náhradu škody, podá za vás občanskoprávní žalobu státní zástupce. Zproští-li soud obviněného obžaloby nebo nepřizná-li vám náhradu škody, můžete stále uplatnit nárok na náhradu škody v občanskoprávním řízení.

Občanskoprávní odpovědnost obžalovaného pokrývá vrácení majetku, náhradu škody a odškodnění újmy, včetně těch, které byly způsobeny vašemu partnerovi a dětem.

Náhradu škody můžete také získat od státu.

Úřady pro podporu obětem trestných činů působí jako orgán, který poskytuje podporu obětem trestných činů v přeshraničních situacích, kdy byl trestný čin proti vám spáchán v jiném členském státě Evropské unie než Španělsku a vy máte obvyklý pobyt ve Španělsku. V případě teroristických trestných činů v přeshraničních situacích působí jako orgán poskytující podporu Generální ředitelství pro podporu obětem terorismu při Ministerstvu vnitra.

S výjimkou teroristických trestných činů obecně platí, že orgán poskytující podporu spolupracuje při zahájení a vedení řízení o přiznání podpory ze strany členského státu Evropské unie, v němž došlo ke spáchání trestného činu, takže jako navrhovatel můžete ze Španělska získat přístup k náhradě škody ze státu, na jehož území byl trestný čin spáchán.

Za tímto účelem vám jako žadateli o podporu poskytnou úřady pro podporu obětem trestných činů tyto informace:

- informace o možnostech požádat o finanční podporu nebo náhradu škody, požadovaných postupech nebo formulářích včetně způsobu, jakým se mají tyto formuláře vyplnit, a podpůrných dokumentech, které mohou být vyžadovány;
- obecné pokyny, jak vyplnit žádosti o doplňkové informace.

Úřady pro podporu obětem trestných činů musí jako orgány poskytující podporu:

- postoupit váš nárok a podpůrné dokumenty včetně dokumentů, které by případně mohly být následně požadovány, rozhodujícímu orgánu, který určil stát, na jehož území došlo ke spáchání trestného činu;
- spolupracovat s rozhodujícím orgánem, pokud tento orgán v souladu se svými vnitrostátními právními předpisy rozhodne o výsledku navrhovatele nebo jakékoli jiné osoby.

Pokud se nárokem na zákonem stanovenou státní podporu zabývá příslušný orgán státu, v němž má žadatel obvyklý pobyt, je rozhodujícím orgánem Generální ředitelství zaměstnaneckých nákladů a státních důchodů Ministerstva hospodářství a financí.

Rozhodující orgán vám jako žadateli o podporu, jakož i orgánu poskytujícímu podporu musí oznámit:

- přijetí žádosti o státní podporu, subjektu, který zahájí řízení, časovém rámci pro přijetí rozhodnutí a – je-li to možné – o předpokládaném datu přijetí rozhodnutí;
- rozhodnutí uzavřít řízení.

U trestných činů terorismu jedná jako orgán poskytující podporu Ministerstvo vnitra (Generální ředitelství podpory obětem terorismu) v případech, kdy ke spáchání trestného činu došlo v jiném členském státě Evropské unie než ve Španělsku a vy jako žadatel o podporu máte obvyklý pobyt ve Španělsku, takže máte ze Španělska přístup k odpovídající případné náhradě škody ze státu, na jehož území byl trestný čin spáchán. Úkony, které musí provést generální ředitelství podpory obětem jako orgán pro podporu nebo rozhodující orgán, jsou stejné jako úkony, které přináležejí Generálnímu ředitelství zaměstnaneckých nákladů a státních důchodů Ministerstva hospodářství a financí.

Soud pachateli uložil, aby mi vyplatil náhradu škody. Jak mohu zajistit, aby pachatel skutečně zaplatil?

V případě, že byl pachatel prohlášen za částečně insolventního, uhradí celou podporu nebo její část stát.

Na stát budou převedena vaše práva vůči straně, která nese občanskoprávní odpovědnost za trestný čin, až do plné výše prozatímní nebo konečné podpory, která vám byla přiznána jako oběti nebo příjemci.

Stát může proti straně, která nese občanskoprávní odpovědnost za trestný čin, podat žalobu na vrácení přiznané podpory v plné výši nebo její části.

Tento úkon se podle potřeby provede podle správního řízení o zpětném vymáhání a použije se mimo jiné v těchto případech:

- když je v pravomocném soudním rozhodnutí uvedeno, že nedošlo ke spáchání trestného činu;
- když jste jako oběť nebo oprávnění příjemci vašich nároků získali po zaplacení z jakéhokoliv důvodu plné nebo částečné odškodnění za utrpěné škody do tří let po poskytnutí podpory;
- když byla podpora získána na základě podání nepravdivých nebo úmyslně neúplných informací či jiným podvodným způsobem, nebo úmyslným opomenutím okolností, které by jinak vedly k zamítnutí nebo snížení žádané podpory;
- když náhrada škody přiznaná v rozsudku nedosahuje výše prozatímní podpory.

Tento úkon se provede vstoupením státu do probíhajícího trestního nebo občanskoprávního řízení, aniž je tím dotčena občanskoprávní žaloba, již může podat státní zástupce.

Pokud pachatel nezaplatí, může mi stát vyplatit zálohu? Za jakých podmínek?

V případě, že odsouzená osoba byla prohlášena za částečně insolventní, uhradí celou podporu nebo její část stát.

Prozatímní podpora může být přiznána před vynesením pravomocného soudního rozhodnutí, kterým se ukončuje trestní řízení, pokud je prokázána obtížná ekonomická situace, ve které jste se jako oběť nebo příjemce ocitli.

O prozatímní podporu lze požádat, jakmile jste oznámili příslušným orgánům dané skutečnosti nebo jakmile bylo na základě těchto skutečností zahájeno trestní řízení z moci úřední.

Mám nárok na odškodnění od státu?

Ano, stát vás může odškodnit.

Ve Španělsku existuje systém podpor pro oběti úmyslných a násilných trestných činů spáchaných ve Španělsku s následkem smrti, těžkého ublížení na zdraví nebo vážného poškození fyzického nebo duševního zdraví. Podpora je rovněž poskytována obětem trestných činů proti sexuální svobodě, i když tyto trestné činy byly spáchany bez použití násilí.

Obecně platí, že k zákonem stanovené finanční podpoře máte přístup, pokud jste v okamžiku spáchání trestného činu byli španělským státní příslušníkem nebo státním příslušníkem jiného členského státu Evropské unie, nebo pokud se na vás nevztahuje žádný z uvedených případů, máte ve Španělsku obvyklý pobyt nebo jste státním příslušníkem jiného státu, který na svém území přiznává španělským státním příslušníkům obdobnou podporu.

V případě smrti musí splňovat výše uvedené požadavky na státní příslušnost nebo pobyt příjemci a nikoliv zemřelá osoba.

V případě těžkého ublížení na zdraví nebo vážného poškození fyzického nebo duševního zdraví budou příjemci přímé oběti, tj. osoby, které utrpěly ublížení na zdraví nebo poškození.

V případě smrti budou příjemci nepřímé oběti, k nimž patří:

- Manžel zesnulé osoby, pokud nedošlo k jejich zákonnému odloučení, nebo osoba, která s ní žila trvale v podobném svazku, jako je manželství, nejméně dva roky před její smrtí, pokud spolu neměli děti, neboť v posledně uvedeném případě stačí, pokud spolu žili ve společné domácnosti. Patří sem také děti uvedených osob, které nutně nemusí být dětmi zesnulé osoby, pokud na ní byly finančně závislé a žily s ní ve společné domácnosti.

Příjemcem se v žádném případě nemůže stát osoba usvědčená z jakékoliv formy úmyslného zabití, pokud zesnulá osoba byla jeho manželem nebo osobou, s kterou žili trvale v podobném svazku, jako je manželství .

- Dítě zesnulé osoby, které bylo na této osobě finančně závislé a žilo s ní ve společné domácnosti, s tím, že se předpokládá, že nezletilé děti nebo postižené dospělé osoby jsou finančně závislé.
- Rodič zesnulé osoby, na které byl finančně závislý, za předpokladu, že nenastala žádná z výše uvedených situací.
- Pro účely finanční podpory stanovené španělskými právními předpisy se ze nepřímé oběti považují rovněž rodiče nezletilé osoby, která zemřela v přímém důsledku trestného činu.

Ublížení na zdraví, která dávají obětem nárok na finanční podporu, jsou ublížení, která osobě, jež je utrpěla, poškodila tělesnou integritu nebo fyzické či duševní zdraví a která ji dočasně zneschopnila po dobu přesahující šest měsíců či ji zneschopnila trvale s nejméně 33% invaliditou.

Obecně platí, že poskytnutí podpory je podmíněno vynesemím pravomocného soudního rozhodnutí, kterým se ukončuje trestní řízení. Vzhledem k časovým rámcům při rozhodování v trestních věcech umožňují právní předpisy poskytnout před vynesemím pravomocného soudního rozhodnutí, kterým se ukončuje trestní řízení, prozatímní podporu zohledněním obtížné ekonomické situace oběti trestného činu nebo oprávněných příjemců jejich nároků. O prozatímní podporu lze požádat, jakmile oběť oznámila příslušným orgánům dané skutečnosti nebo jakmile příslušné orgány zahájily trestní řízení, aniž by došlo k oznámení.

Výše podpory nesmí v žádném případě přesáhnout náhradu škody stanovenou v rozsudku.

V případě smrti nezletilé nebo postižené osoby v přímém důsledku trestného činu získají rodiče nebo opatrovníci nezletilé osoby pouze nárok na podporu, která spočívá v náhradě výdajů na pohřeb, které skutečně uhradili, a to až do určité, zákonem stanovené výše.

V případě trestných činů proti sexuální svobodě, které oběti způsobily škody na duševním zdraví, výše podpory pokryje náklady na terapeutickou léčbu, již si může oběť svobodně zvolit, a to až do určité, zákonem stanovené výše.

Obecně platí, že lhůta pro podání žádosti o podporu je jeden rok od spáchání trestného činu. Běh této lhůty se pozastaví při zahájení trestního řízení a obnoví se po vynesení pravomocného soudního rozhodnutí a jeho oznámením oběti.

Poskytnutí podpory není slučitelné s:

- náhradou škody stanovenou rozsudkem. Nicméně celá podpora nebo její část bude vyplacena, pokud je pachatel prohlášen za částečně insolventního;
- náhradou škody nebo podporou ze soukromého pojištění či dávkami sociálního zabezpečení, které mohou být vyplaceny na základě dočasné invalidity oběti. Nicméně podpora bude vyplacena příjemci soukromého

pojištění, pokud výše náhrady, která má být vyplacena podle tohoto pojištění, nedosáhla částky stanovené v rozsudku;

- poskytnutí této podpory není v žádném případě slučitelné s náhradou škod způsobených obětím ozbrojenými skupinami a teroristy.

Poskytnutí podpory je slučitelné s:

- poskytnutím státní penze, na kterou má příjemce nárok, v případě trvalé invalidity nebo smrti oběti;
- sociální podporou podle článku 27 organického zákona 1/2004 ze dne 28. prosince 2004 o opatřeních komplexní ochrany proti násilí na základě pohlaví (Ley Orgánica 1/2004 de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género).

Podpora v případě trvalé invalidity je slučitelná s podporou v případě dočasné invalidity.

Pravomoc vyřizovat žádosti o zákonem stanovenou státní podporu a rozhodovat o nich má Generální ředitelství zaměstnaneckých nákladů a státních důchodů Ministerstva hospodářství a financí v případě obětí všech trestných činů s výjimkou obětí terorismu, kdy je příslušné Ministerstvo vnitra (Generální ředitelství podpory obětím terorismu).

Jste-li obětí teroristického činu, existuje celá řada státních podpor určených obětím terorismu, které mají za cíl nahradit jim škody způsobené tímto typem trestných činů za podmínky, že existuje jasná vazba mezi teroristickým činem a utrpěnými škodami.

Náhradu škody lze požadovat v těchto případech:

- ublížení na zdraví (tělesném a duševním) a výdaje na lékařské ošetření, protézy a chirurgické zákroky.

Tyto výdaje budou dotčené osobě uhrazeny pouze v případě, že nejsou plně nebo částečně kryty veřejným nebo soukromým systémem sociálního zabezpečení;

- majetkové škody vzniklé na obydlích fyzických osob nebo škody vzniklé na obchodních a průmyslových budovách, sídlech politických stran, odborových svazů a společenských organizací;
- náklady na prozatímní ubytování během oprav obvyklých obydlí fyzických osob;
- škody způsobené na osobních vozidlech a vozidlech používaných pro pozemní přepravu osob nebo zboží, s výjimkou vozidel ve veřejném vlastnictví.

S výjimkou ublížení na zdraví je náhrada uvedených škod doplňková k náhradě stanovené ve stejných případech jiným veřejným orgánem nebo náhradě vzniklé pojistným plněním. V těchto případech budou vyrovnány částky, které mohou vyplynout z rozdílu mezi částkou vyplacenou těmito orgány veřejné správy nebo pojišťovacími subjekty a úředním oceněním.

Výše náhrady se určí podle vzniklé újmy (závažnost ublížení na zdraví a typ způsobeného postižení, smrt atd.).

Jiná podpora:

- podpora na studium: pokud teroristický čin má za následek mimořádně závažná ublížení na zdraví studujícího, jeho rodičů či opatrovníků nebo tato ublížení na zdraví jim znemožňují výkon jejich obvyklého povolání;
- okamžitá pomoc a poradenství psychologů jak obětím, tak rodinným příslušníkům;
- mimořádná a výjimečná podpora na zmírnění situace osobního nebo rodinného strádání obětí, již nekryje běžná podpora nebo ji kryje zřetelně nedostatečným způsobem.

Příjemci podpory:

- v případě ublížení na zdraví – postižené osoby;
- v případě smrti:
 - manžel zesnulé osoby;
 - nesezdaný partner, s nímž zesnulá osoba žila ve společné domácnosti po dobu nejméně dvou let;
 - nesezdaný partner, s nímž měla zesnulá osoba děti;
 - rodiče zesnulé osoby, pokud byli na této osobě finančně závislí. Nemohou-li být příjemci rodiče, potom a v tomto pořadí: vnuci/vnučky, sourozenci a prarodiče zesnulé osoby, které byli na této osobě

- finančně závislí;
- o pokud neexistuje žádná z výše uvedených osob: děti a nejsou-li, tak rodiče, kteří nebyli na zesnulé osobě finančně závislí.

Obecně platí, že lhůta pro podání žádosti o náhradu osobní újmy nebo majetkové škody je jeden rok ode dne vzniku újmy či škody.

Úřad pro podporu a informování obětí terorismu při Vrchním soudu s celostátní působností (Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional) ve spolupráci s Generálním ředitelstvím pro podporu obětí terorismu při Ministerstvu vnitra vám pomohou při vyřizování žádosti o náhradu: získání potvrzení o pravomocných rozsudcích, nařízeních nevymáhat občanskoprávní závazky a dalších dokumentech nutných pro vyřízení žádosti o podporu.

Mám nárok na odškodnění v případě, že pachatel není odsouzen?

Ve výroku rozsudku, kterým se ukončuje trestní řízení a proti kterému nelze podat opravný prostředek, musí být uvedeno, že bylo prokázáno naplnění znaků skutkové podstaty úmyslného násilného trestného činu, neboť došlo ke smrti, zranění a fyzické nebo duševní újmě, a tímto rozsudkem tudíž musí být stanovena odpovídající náhrada.

K podání žádosti o finanční podporu musíte přiložit kopii pravomocného soudního rozhodnutí, kterým se ukončuje trestní řízení, bez ohledu na to, zda se jedná o rozsudek, rozsudek pro zmeškání nebo rozhodnutí o ukončení řízení z důvodu úmrtí pachatele či rozhodnutí o o zastavení řízení.

Výše podpory nemůže v žádném případě přesáhnout náhradu škody stanovenou v rozsudku.

Mám v době, kdy očekávám rozhodnutí o mé žádosti o náhradu škody či odškodnění, nárok na platbu v případě naléhavé potřeby?

Prozatímní podpora může být přiznána před vynesemím pravomocného soudního rozhodnutí, kterým se ukončuje trestní řízení, pokud je prokázána obtížná ekonomická situace, ve které jste se vy jako oběť nebo oprávnění příjemci vašich nároků ocitli.

O prozatímní podporu lze požádat, jakmile jste oznámili příslušným orgánům dané skutečnosti nebo jakmile bylo na základě těchto skutečností zahájeno trestní řízení z moci úřední.

■ Poslední aktualizace: 24/06/2025

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.